

Uplynulo už päť rokov od nášho posledného rokovania Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV (ďalej SHS) v Banskej Bystrici v roku 2006. Je preto pre mňa veľkým potešením, že na našom zjazde, tu v Prešove, pribudli aj nové mladé tváre, o ktorých môžeme smelo povedať, že budú veľkou posilou našej historickej spoločnosti a celej slovenskej historiografie. Žiaľ, s ľútosťou však musíme skonštatovať, že nie sú už medzi nami mnohí vynikajúci muži a ženy, (I. Čerňan, G. Kočiš, M. Otčenáš, V. Matula, J. Vozár, O. R. Halaga, P. Štilla, V. Sedlák, G. Železková, J. Žudel), ktorí v období od posledného zjazdu SHS opustili naše rady.

Znova som sa dostal do nevďačnej situácie, dúfam, že už naposledy, aby som v podstate zhodnotil, samozrejme kriticky, veľmi bohatú a úspešnú prácu našej spoločnosti za uplynulé päťročné obdobie. Hodnotiť vlastnú prácu je veľmi obťažné, lebo som viedol našu spoločnosť už trinásť dlhých rokov. Samozrejme, že toto obdobie bolo spojené aj s negatívami, možno aj s pozitívami, ale nastal čas na zmenu. Noví ľudia prinesú určite nové myšlienky, nové predstavy a čo je najdôležitejšie, že ich predovšetkým aj realizujú.

Úvodom by som chcel zopakovať to, čo som povedal už na minulom zjazde v Banskej Bystrici, že som mal v živote asi veľké šťastie. Dostal som sa asi zhodou náhod a okolností do čela spoločnosti, ktorá pozostáva z vynikajúcich členov, ktorí napriek princípu dobrovoľnosti, napriek tomu, že ich úsilie a nasadenie nie je vôbec honorované, často sa im za ich námahu zabudne aj poďakovať. Môj obdiv patrí našim členom už aj z toho dôvodu, že zorganizovať každé podujatie stojí obrovské nasadenie a námahu, najmä v situácii, keď sú k dispozícii minimálne materiálne prostriedky. Rád by som sa na tomto mieste poďakoval našim členom, čiže vám, ktorí ste vykonali za uplynulé obdobie obrovský kus práce, usporiadali ste množstvo rozličných vedeckých, odborných i spoločenských podujatí. Za túto záslužnú činnosť vám patrí skutočne veľká vďaka.

Teraz by som si dovoľil zopár poznámok o našej organizácii a jej činnosti v uplynulom období. Samozrejme, že budeme veľmi radi, ak sa dozvieme vaše názory na našu spoločnosť zo strany našich členov. Dúfame, že k tomuto sme smerovali aj naše úsilie, vytvoriť dostatočný priestor na diskusiu o možnostiach a perspektívach Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV. Posledných päť rokov bolo veľmi turbulentných nielen v živote našej spoločnosti, ale aj v živote historikov. Boli sme stavaní pred témy, o ktorých bolo vopred rozhodnuté na iných grémiách ako vedeckých. Následne nastúpili skupiny historikov, ktorí mali tieto rozhodnutia odobriť alebo spochybniť. Na jednej strane to viedlo k ďalšej polarizácii historickej obce. Diskusie, ktoré sa viedli v tomto období, boli výraznejšie determinované politicky, než odborne. Výbor spoločnosti zastával názor, že netreba dávať vyhlásenia a zaujímať stanovisko k otázkam, kde sa vyžiadala niekedy názor odborníkov ad hoc. Napríklad sa postaví socha nejakému kontroverznému politikovi a až následne o nich začínajú aj diskusie odborníkov. Zajtrajší deň bude venovaný generálnej téme nášho zjazdu *Spoločnosť – politika – história*. Myslím si, že bude

vytvorený dostatočný priestor na zhodnotenie pomerov a problémov, s ktorými naša historiografia musí neustále zápasit'.

Bilancovanie našej činnosti za uplynulé obdobie by som začal prozaicky niektorými dôležitými uzneseniami posledného zjazdu v Banskej Bystrici: „Úpravu Stanov SHS pri SAV, podľa ktorej Valné zhromaždenie SHS pri SAV volí Slovenský národný komitét historikov (ďalej SNKH). Zároveň predseda Výboru SHS je z titulu svojej funkcie členom SNKH s hlasom poradným a predseda SNKH je z titulu svojej funkcie členom Výboru SHS s hlasom poradným.“

Túto úlohu v podstate môžeme považovať za splnenú, asi pred niekoľkými mesiacmi sme rozposlali obežník s návrhom úprav stanov národného komitétu, ktorý by sme mali schváliť na Valnom zhromaždení, kde sú tieto pripomienky zohľadnené.

Ďalej sme schválili: „Úpravu Stanov SHS pri SAV v § 4 **Členstvo Spoločnosti** nasledovne: 2/ Riadnym členom Spoločnosti sa môže stať každý, kto má ukončené vysokoškolské štúdium minimálne bakalárskeho stupňa v oblasti histórie alebo iných vedných disciplín.“

Zároveň sa uložilo výboru upraviť v tomto zmysle stanovy a predložiť ich na schválenie Ministerstvu vnútra SR. Toto uznesenie sme zatiaľ nedokázali splniť. Každá úprava stanov je spojená s určitými administratívnymi úkonmi. Naše stanovy pochádzajú zo začiatku 90. rokov minulého storočia. Potrebovali by generálne prepracovanie za odborného dohľadu právnikov. Predtým by však bola potrebná širšia diskusia k tejto téme medzi členmi našej spoločnosti.

Na XIII. zjazde sa uložilo výboru spoločnosti: „Výboru SHS pri SAV novelizovať a doplniť e-mailové adresy a evidenciu členov odborných sekcií, regionálnych klubov a krúžkov SHS pri SAV.“

Na tejto úlohe sa pokračovalo priebežne. Podarilo sa nám vytvoriť databázu našich členov, ktorá je k dispozícii. V podstate sa nám podarilo rozbehnúť aj informovanie našich členov prostredníctvom mailingu SHS a za minulý a tento rok sa rozoslalo vyše 350 mailov o viac alebo menej zaujímavých podujatiach.

Napokon na poslednom zjazde sa odporučilo: „Iniciovať oživenie činnosti regionálnych pobočiek SHS. Podporiť vydávanie katalógu – databázy slovenských historikov. Vypracovať návrh informačnej stratégie a prezentácie historickej vedy.“

K týmto odporúčaniam možno povedať, že sa nám nedarilo oživiť činnosť nových regionálnych spolkov, okrem tradičných báš – Topoľčian, Trenčína a Banskej Bystrice. V Prešove nebola činnosť skoro žiadna a Košický dejepisný spolok sa rozhodol pokračovať vo svojej činnosti bez kooperácie so Slovenskou historickou spoločnosťou.

Veľmi sľubne sa rozbehla aj práca na vydávaní katalógu – databázy slovenských historikov. Garantom tejto myšlienky bol prof. M. Otčenáš so svojím tímom. Bohužiaľ, nečakaná smrť M. Otčenáša mala za následok, že práce na tomto užitočnom a potrebnom projekte sa zastavili. Nový výbor by mal považovať, akým spôsobom revitalizovať túto myšlienku.

Na zjazde v Banskej Bystrici sa odporučilo vypracovať návrh informačnej stratégie a prezentácie historickej vedy. Môžem povedať, že v tomto smere existujú určité iniciatívy, ale má to aj svoje objektívne úskalia. Informačný program má v podstate každé

pracovisko, každá inštitúcia, každý rezort, myslím napr. už len triviálne vydávanie bibliografií rôzneho druhu a zamerania. No táto činnosť je značne atomizovaná a roztrieštená. Chýba určitá centralizácia, ktorá by zachytila produkciu v celej svojej šírke.

V podstate to platí aj na problematiku prezentácie výsledkov historickej vedy. Dost ťažko sa rodia napr. publikácie slovenských historikov na svetové kongresy historikov. Ďalej by som mohol spomenúť, že na základe dohody s poľskou a českou historickou spoločnosťou je aj klauzula, že si budeme vymieňať publikácie na vzájomné recenzovanie. Je to veľmi dobrý spôsob prezentácie výsledkov slovenskej historickej vedy. Aj tu treba nájsť spôsoby, aby naše práce prekročili náš úzky slovenský rámec.

Otázka prezentácie výsledkov našich historikov sa nedá riešiť na dobrovoľnej báze. Jednotlivé pracoviská disponujú s profesionálnejšími prostriedkami, ako naša spoločnosť, vyžaduje sa však od nich vypracovanie spoločného postupu, samozrejme, že týmto snahám bude spoločnosť vždy vychádzať v ústrety a bude ich v rámci možností aj primerane podporovať. Na tomto mieste by som spomenul skupinu mladých historikov združených okolo internetového časopisu *Forum historiae*, ale aj iných, ktorí sa snažia trochu rozviriť stojaté vody našej historiografie netradičnými spôsobmi.

Pravdou je, že aj v uplynulom období bola SHS najpočetnejšou organizáciou združujúcou historikov a odborníkov z príbuzných vedeckých disciplín, aj keď treba dodať, že naša spoločnosť už dávno nie je jediným združením historikov podobného typu, čo si mnohí z nás občas ani neuvedomujú. Za najväčší úspech uplynulého obdobia považujeme fakt, že sa nám podarilo doteraz združovať väčšiu časť slovenskej historickej society, hoci nie všetci historici sú členovia SHS, (ale máme aj zahraničných členov a podporovateľov).

Stále som tvrdil a tvrdím to aj doteraz, že najväčšou čťou člena Slovenskej historickej spoločnosti je platiť členské príspevky. Keďže člena robí platenie členského, čo si mnohí naši členovia často neuvedomili, rozhodli sme sa k dosť radikálnemu kroku. Kvôli dlhodobému neplateniu členských príspevkov sme na základe stanov vyradili štyridsiatku neplatičov, čo bolo asi jednoznačným dôkazom, že nemajú záujem o prácu v našej organizácii. Okrem toho traja členovia zo spoločnosti vystúpili. Uvediem stručnú bilanciú – v roku 2006 sme evidovali 332 členov a k dnešnému dňu presne o desať členov menej. Čiže vyradenie neplatiacich členov neznamenal pre spoločnosť žiadne mínus, lebo len tento rok sme prijali 38 nových členov. Pre porovnanie – v roku 2010 sme prijali sedem nových členov. Títo noví členovia, prevažne doktorandi a postdoktorandi, budú pre našu spoločnosť neoceniteľným prínosom.

Nielen plnením, prípadne neplnením zjazdových uznesení žila naša historická spoločnosť v uplynulom období, ale každodennou mravenčou prácou, za čo vám patrí ešte raz moja vďaka. Naša spoločnosť, už som spomenul, možno zvonku vyzerá veľká, ťažkopádna, ťarbavá a jej zjazdy sa konajú podľa starého komunistického päťročného muštru. Na jednej strane treba poznamenať, že typickým pre slovenskú historiografiu bol obrovský nárast produkcie. Tento zvyšujúci trend sa prejavil aj v činnosti našej organizácie. Každý rok sa nám podarilo zorganizovať alebo sa spolupodieľať na organizovaní vyše 30 vedeckých podujatí. K tomu môžeme uviesť aj podujatia pre školskú mládež, ktorej sa zúčastnili stovky žiakov a študentov. Organizovať ročne takýto počet podujatí bolo veľmi náročné administratívne zvládnuť, najmä v súvislosti s odchodom zaslúžilej

administratívnej pracovníčky Vilmy Lakatošovej začiatkom minulého roku do dôchodku. Za danej situácie sa nám nepodarilo, z hľadiska finančných limitov, získať administratívnu silu a z toho dôvodu sme museli celú hospodársku agendu preniesť na predsedu a beh spoločnosti musela organizovať tajomníčka spoločnosti Katarína Hradská. Navyše sa situácia skomplikovala aj rozhodnutím Predsedníctva SAV začiatkom tohto roku, že v rámci právnych predpisov sa nemôžu dotovať vedecké spoločnosti z rozpočtu akadémie. V predchádzajúcom roku sme ešte žili z členských príspevkov a dotácií Rady vedeckých spoločností, od tohto roku zatiaľ máme k dispozícii len členské príspevky.

Zasa k bilancii. Výbor SHS pracoval v uplynulom období z zložením (bez titulov): V. Čičaj – predseda, I. Graus, P. Švorc – podpredsedovia, K. Hradská – tajomníčka, J. Bartl – hospodár, J. Lukačka, V. Múcska (dišiel z výboru), J. Ragačová, M. Skladaný, B. Szeghyová a P. Valachovič – členovia, J. Baďurík – revízor. Členmi výboru boli aj predsedovia odborných sekcií (Sekcia pre dejiny miest – V. Segeš, Sekcia pre všeobecné pre dejiny – B. Ferenčuhová, Sekcia pre hospodárske a sociálne dejiny – M. Kamenický, Sekcia pomocných vied historických a archívnictva – J. Roháč, Sekcia pre cirkevné dejiny – M. Kohútová, Sekcia pre vojenské dejiny – M. Čaplovič, Sekcia pre najnovšie dejiny – L. Kázmerová, Sekcia pre rodové štúdie – T. Lengyelová, Sekcia pre dejiny knižnej kultúry – E. Frimmová,) a regionálnych klubov a krúžkov: v Trenčíne M. Šišmiš a M. Hloža, Topoľčanoch O. Kvasnicová a v Banskej Bystrici P. Kunec. Sekcia pre dejiny školstva a pedagogiky – J. Pšenák, ktorá ukončila činnosť, lebo sa obnovila Slovenská pedagogická spoločnosť. Sekcia pre staroveké, byzantské a slovanské dejiny – V. Ježek zápasila s problémom, lebo sa zrušilo vyučovanie histórie na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte.

Za úspech možno považovať, že sa nám etablovali v uplynulom období dve nové sekcie, ktoré napriek svojej „mladosti“ začali vyvíjať činnosť na úrovni ostatných zložiek. Sú to Sekcia pre dejiny a kultúru šľachtických dvorov (predseda D. Duchoňová) a Sekcia pre dejiny 18. storočia (predseda E. Kowalská). Veľmi úzka spolupráca bola aj so Spoločnosťou pre dejiny strednej a východnej Európy (predseda T. Ivantyšinová), ktorú by sme mali prijať na valnom zhromaždení za kolektívneho člena.

K našej činnosti ešte by som rád poznamenal, že sa nám podarilo na veľmi slušnej úrovni informovať každého člena (je nás vyše 300) o činnosti a podujatiach prostredníctvom nášho každoročného *Bulletinu Slovenskej historickej spoločnosti*. Tento rok nevyšiel, lebo sme nedostali dotáciu. Každý rok bola uverejnená výročná správa o činnosti spoločnosti na stránkach *Historického časopisu*. Ďalej naša internetová stránka bola neustále aktualizovaná, na ktorej sa hocikto mohol dozvedieť o našej činnosti, aktivitách a plánoch. V rovine komunikácie výboru s členskou základňou sa podľa môjho názoru nevyskytli zásadnejšie komplikácie.

Rád by som ešte upozornil na jeden dôležitý fakt, a to že veľmi úspešne sa nám rozbehla spolupráca so zahraničím. Členov našej spoločnosti máme, okrem Slovenska, aj v Kanade a v Čechách. V minulom roku sme vo februári podpísali dohodu o spolupráci s Polskim Towarzystwom historycznym a v decembri so Sdružením českých historiků. Výsledky tejto spolupráce majú už aj konkrétne ovocie, delegáti oboch spoločností vyslali svojich zástupcov na naše rokovanie. Členovia výboru SHS sa zúčastnili trojstranného rokovania v máji 2010 v Krakowe. Podľa dohody by sme si mali navzájom vy-

mieňať informácie o podujatiach, ktoré sú zaujímavé pre zúčastnené strany, posielat publikácie na vzájomné recenzovanie a podobne.

Naša spoločnosť patrí k najstarším vedeckým spoločnostiam na Slovensku. Prešla zložitým vývojom, mnohými obdobiami rozkvetu, ale i obdobiami nie veľmi príjemnými. Som naozaj veľmi rád, že tu máme aj členov, ktorí boli a podieľali sa na jej činnosti, tvorili a formovali vývoj slovenskej historiografie. V uplynulom období sme udelili čestné členstvo L. Tajtákov, J. Bartlovi, I. Chalupeckému a J. Novákovi. Napokon za úspech považujem sľubný štart Ceny Slovenskej historickej spoločnosti, ktorá ma za sebou už tretí ročník.

Pevne verím, že naše rokovanie, tu v Prešove, v peknom a priateľskom prostredí, vzájomná diskusia a bohatá výmena názorov, ale aj neoficiálne zákulisné rozhovory prispievajú k tomu, aby obraz historickej spoločnosti vyznel ešte lepšie.

* * *

Výbor Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV sa od posledného zjazdu SHS stretával na svojich zasadaniach pravidelne najmenej štyrikrát do roka, resp. podľa potreby sa zišiel aj viackrát, a to buď na základe žiadosti predsedu SHS V. Čičaja, alebo niektorého z členov výboru. Účasť jednotlivých členov výboru na zasadani bola ovplyvnená ich pracovnou zaneprázdnenosťou či už na vysokých školách, alebo v SAV. Znova sa však potvrdilo, že je zložité dohodnúť sa na termíne, ktorý by vyhovoval každému.

Predmetom rokovaní výboru Slovenskej historickej spoločnosti boli pravidelné kontroly činnosti jednotlivých sekcií a klubov, plány ich ďalšej práce, ako aj, a to by som rada zdôraznila, aktuálne problémy a riešenie nedostatkov súvisiacich s činnosťou spoločnosti. Z nich predovšetkým rezonovalo finančné zabezpečenie Slovenskej historickej spoločnosti.

Slovenská historická spoločnosť žije z členských príspevkov a z dotácií, ktoré jej prideliла Rada vedeckých spoločností pri SAV. Predseda spoločnosti v úvode každého zasadania výboru pravidelne konštatoval, že program podujatí, tak ako boli naplánované, sa v podstate darí realizovať, a to aj napriek symbolickému rozpočtu, resp. vďaka prideleným finančným prostriedkom, ktoré mali vedúci sekcií k dispozícii a s ktorými museli vedieť doslova čarovať, keď chceli zorganizovať akciu na úrovni. V tejto súvislosti sa žiada vysloviť poďakovanie predsedovi spoločnosti Dr. Čičajovi, že na zasadani Rady vedeckých spoločností pri SAV sa neraz pričínil o navýšenie finančných prostriedkov. Na druhej strane však treba adresovať slová kritiky do vlastných radov. Nie vždy (hoci skôr výnimočne) sa naplánované podujatia podarilo realizovať, a keďže financie nebolo možné predisponovať, zostali nevyužitú a museli sa vrátiť späť na Predsedníctvo SAV. Otázka financovania jednotlivých akcií, konferencií, vrátane medzinárodných, ďalej prednášok a seminárov, ale najmä vydávania zborníkov, či dokonca publikácií bola na programe vari každého zasadania výboru SHS. Zôrazniť treba skutočnosť, že aj napriek každoročným problémom s finančným zabezpečením podujatí, členovia výboru i vedúci jednotlivých sekcií vďaka svojim skúsenostiam narábali s dotáciou veľmi ekonomicky a zodpovedne. Potešiteľné taktiež je, že narastal počet publikácií, ktoré síce vyšli aj pod hlavičkou Slovenskej historickej spoločnosti, avšak bez jej finančnej spoluúčasti. Niektorí členovia výboru sa dokonca vyjadrili aj v tom zmysle, že ak niet peňazí na

vydanie zborníka, nemala by sa organizovať ani konferencia. Tento problém si vyžaduje systémové riešenie; požiadavka, aby do tohto procesu vstúpilo aj ministerstvo školstva sa nestretla s pozitívnou odozvou a tak otázka financovania vydávania zborníkov zostáva aj naďalej otvorená.

Výbor sa na svojich zasadaniach zaoberal aj otázkami, ktoré sa zrodili z iniciatívy niektorých členov výboru a bolo treba na ne reagovať. Živú diskusiu vyvolala iniciatíva týkajúca sa udeľovania cien SHS za vedeckú aj populárno-vedeckú publikáciu roka.

K veľmi často diskutovaným otázkam patrilo vyberanie členských poplatkov, s čím súviselo celkom prirodzené redukovanie členskej základne. Považujem za potrebné toto fórum informovať o skutočnosti, že výbor SHS sa takmer na každom svojom zasadaní zaoberal členskými poplatkami, ktoré tvoria súčasť rozpočtu spoločnosti, vďaka ktorému žila a mohla spoluorganizovať niektoré podujatia. Je až neuveriteľné a zarážajúce zároveň, že pomerne vysoké percento členov Slovenskej historickej spoločnosti si neplnilo svoju základnú (jednu jedínú) povinnosť, zakotvenú v Stanovách SHS. Po prechode na inú menu dokonca zaznievali hlasy, že výšku členského treba prehodnotiť najmä v prípade dôchodcov. Po zvážení všetkých argumentov bola dohodnutá výška členských poplatkov, ktorá je akceptovateľná pre všetkých členov spoločnosti. Výbor sa však vysporiadal s tými, ktorí neplatili členské poplatky, čím jasne deklarovali, že nemajú záujem byť členmi spoločnosti. Výbor sa dlhodobo zaoberal problematikou neplatiteľov. Bolo dohodnuté, že z radov členov spoločnosti budú nekompromisne vylúčení tí, ktorí si svoju povinnosť viac rokov neplnili. Po dlhých debatách bolo vylúčených 44 členov spoločnosti, ktorí týmto stratili aj nárok na informačný bulletin spoločnosti a tiež na 15 % zľavu v kníhkupectve SAV, ktorú, ako sa ukázalo, veľmi kladne prijalo veľa členov spoločnosti. V súčasnosti, ako hovoril predseda SHS, má naša spoločnosť 322 členov a ich počet aj napriek skepse niektorých – stále narastá.

Slovenská historická spoločnosť, a predovšetkým jej výbor, je už permanentne vystavený určitým problémom technického charakteru, ktoré sa museli riešiť takpovediac za pochodu. Mnohí ešte stále vidia nedostatky vo vzájomnej komunikácii. Ukázalo sa však, že tento problém vidí každý zo svojho uhla pohľadu. Je to celkom pochopiteľné, hoci treba dodať, že na základe kritiky, ktorá odznela na minulom zjazde sa už podarilo prekonať naoko veľký problém – a tým je zabezpečenie informovanosti nielen prostredníctvom bulletinu, ale aj emailovej pošty každému členovi spoločnosti, s čím je spojené pravidelné aktualizovanie adries, čo sa tiež nedeje vždy podľa predstáv. Spoločne však veríme, že informácie o dianí spoločnosti sú každému členovi spoločnosti dostupné.

Ďalší problém: administratíva. Veľkým zásahom do činnosti SHS bol odchod administratívnej sily, ktorá mala na starosti chod spoločnosti po tejto stránke. Výbor sa týmto problémom pravidelne zaoberal. Povinnosti V. Lakatošovej prevzal na seba predseda spoločnosti V. Čičaj a čiastočne aj tajomníčka. Znamená to teda, že všetku činnosť administratívneho charakteru (sekretárske práce, evidovanie pošty, korešpondencia a styk s členmi SHS, výber a zaznamenávanie vložného, vedenie ekonomickej agendy, kontakt s bankou a sociálnou poisťovňou, finančné vyúčtovania podujatí atď.) vykonával predseda SHS, za čo by som sa mu chcela v mene výboru spoločnosti poďakovať. Vyslovene technickým problémom, ktorým sa výbor SHS dlhodobo zaoberal, bolo evidovanie členov spoločnosti v zmysle zhotovenia preukazov člena, ktoré by mohli slúžiť jednak

ako identifikačná karta a jednak ako zľavnená vstupenka na niektoré kultúrne podujatia. cem ubezpečiť, že výbor sa k tejto otázke postavil veľmi zodpovedne a to, že sa dosiaľ nepodarilo nájsť spôsob, ako toto realizovať, nech je výzvou do budúcnosti. Rovnako zodpovedne sa výbor staval k niektorým výsostne aktuálnym problémom, ktoré súviseli (a v niektorých prípadoch ešte stále súvisia) s každodennou prácou historika. Výbor zaujal jednoznačné stanovisko, napr. k pripravovanej novele zákona o archívoch, čím SHS vyjadrila podporu Katedre archívniectva a pomocných vied historických. Tajomníčka výboru bola taktiež poverená, aby adresovala list aj riaditeľke Archívu mesta Bratislavy, v ktorom upozorňovala na trvalý nezáujem archívu o bádateľov, ďalej vypracovala aj podporné stanovisko českým kolegom v súvislosti s pripravovanými zásahmi štátu do existencie českej historickej komunity. Výbor takto jednoznačne deklaroval svoj záujem o veci verejné, avšak s dodatkom, že dosiaľ nie je jednotný názor na to, do akej miery má práve Slovenská historická spoločnosť reagovať na takéto otázky a do akej miery sa má v podobných záležitostiach angažovať.

Zásadný postoj zaujali členovia výboru aj k vari najpálčivejšej otázke posledného roka, ktorá sa zrodila na základe požiadavky modernizácie Slovenskej historickej spoločnosti, v duchu zásady na jednej strane prijať nových členov a ponúknuť im nielen možnosť realizovať sa v rámci konferencií a seminárov, ale aj podieľať sa na zdokonaľovaní a zatriktívnení (fungovaní) SHS. Výbor SHS bol posledné mesiace pred zjazdom konfrontovaný otázkami, či SHS v takej podobe, v akej existuje má ďalšie opodstatnenie, resp. či nenastal čas (podmienený vývojom), aby spoločnosť buď prerušila svoju činnosť, alebo dokonca, aby zanikla. Členovia výboru sa zhodli v názore, že historická spoločnosť sa dostala do určitej generačnej krízy, ktorá má pôvod predovšetkým v ľahostajnosti nastupujúcej mladšej generácie historikov, či inými slovami povedané – v nezájme vstúpiť do SHS. Príliš často zaznieva otázka Čo mi Spoločnosť môže ponúknuť? A keďže SHS nemôže byť nápomocná napr. pri získavaní štipendijných pobytov a nemôže byť garantom vedeckého bádania v archívoch doma či v zahraničí, je dosť pravdepodobné, že v radoch nastupujúcej generácie historikov aj táto skutočnosť zavážila pri rozhodovaní o eventuálnom vstupe do Slovenskej historickej spoločnosti.

Výbor Slovenskej historickej spoločnosti, ktorý končí svoje funkčné obdobie, pracoval v tvorivom a priateľskom ovzduší, občasná názorová nejednotnosť v chápaní a najmä v riešení niektorých pálčivých otázok súvisiacich s opodstatnenosťou ďalšej existencie Slovenskej historickej spoločnosti, resp. s vypracovaním novej koncepcnej vízie spoločnosti, bola viac prospešná ako deštruktívna, čo svedčí o vyspelosti každého z členov výboru v snahe vybudovať zo SHS životaschopnú organizáciu, schopnú zastupovať záujmy slovenskej historickej komunity.

Viliam Čičaj, Katarína Hradská